

Consultatie Internetconsultatie Tijdelijke wet testbewijzen covid-19

Graag maken VNO-NCW en MKB-Nederland gebruik van de mogelijkheid om te reageren op het wetsvoorstel *Tijdelijke wet testbewijzen covid-19*.

VNO NCW en MKB Nederland onderschrijven de maatschappelijke economische voordelen die toegangstesten opleveren voor zowel burgers en ondernemers als de samenleving. Het gaat om het versoepelen van maatregelen voor sectoren waarbij deelname vrijwillig is. Toegangstesten dragen, hoe langer deze epidemie duurt, bij aan de economie, aan het welzijn en bestrijding van het virus¹ en daarmee aan de volksgezondheid.

Onze punten kort op een rij

- Het is van *essentieel* belang dat de toegangstesten alleen worden ingezet waar deze *in de praktijk* toegevoegde waarde bieden en uitsluitend *voor zolang* minder ingrijpende maatregelen niet afdoende zijn.
- De *concrete* toegevoegde waarde van de wet en mogelijke onvoorziene negatieve effecten zijn nu nog niet in volle omvang te beoordelen. Van belang is dat bij de ministeriële regelingen het benodigde inzicht vanuit de praktijk wordt meegewogen, zoals mogelijke onvoorziene praktische implicaties van die regelingen.
- Uit oogpunt van efficiënte implementatie vragen we om koppelvlakken (APIs) beschikbaar te stellen met behulp waarvan de output zoals gegenereerd met behulp van overheidssystemen mede gebruikt kan worden door bestaande presentatie- en uitleesapparatuur die al aanwezig is in de markt (dan wel ontwikkeld wordt).
- Wij zijn van mening dat het vreemd is om een tijdspad op te nemen voor het dragen van de kosten door de Rijksoverheid. Nog los van het feit dat het tijdspad afhankelijk is van diverse factoren, zoals de voortgang van vaccinaties, is het profijtbeginsel om meerdere redenen niet passend. Toegangstesten helpen immers in de virusbestrijding; heropening is goed voor de mentale gezondheid; ongelijke behandeling wordt in de hand gewerkt door prijsverschillen, afschalen van de publieke bijdrage en het vragen van een eigen bijdrage voor ondernemers; tevens wordt de opening van activiteiten uitvoeringstechnisch gecompliceerd – en dus vertraagd - wanneer een eigen bijdrage wordt gevraagd.

Onze inbreng nader onderbouwd

De Tijdelijke wet testbewijzen covid-19 maakt het mogelijk dat testbewijzen kunnen worden ingezet om de samenleving en de economie sneller te openen waar de huidige maatregelen (zoals 1,5 meter afstand, mondkapjes en handen ontsmetten) niet toereikend zijn om open te mogen of waar de maatregelen nu zo beperkend zijn (beperkingen in aantal toegestane bezoekers) dat dit de facto in de praktijk hetzelfde betekent als gesloten te zijn.

De insteek is dat zodra *minder* ingrijpende maatregelen (1,5 meter afstand, mondkapjes, handen ontsmetten e.d.) afdoende bescherming bieden, de toegangstesten weer komen te vervallen. Ook begrijpen we dat de toegangstesten niet alleen kunnen worden ingezet om gehele sluiting af te schalen maar ook om gehele sluiting te voorkomen of uit te stellen in het eventuele geval (een variant van) covid-19 (weer) oplaat.

¹ https://www.vno-ncw.nl/sites/default/files/hoe_verder_in_2021_def.pdf

We willen hierbij graag benadrukken dat het voor de beoogde sectoren van *essentieel* belang is dat de toegangstesten alleen daar worden ingezet waar deze *in de praktijk* toegevoegde waarde bieden en uitsluitend voor *zolang* minder ingrijpende maatregelen niet afdoende zijn. Wat open kan, of is, zonder testen, moet open zonder testen. Wij hechten belang aan een duidelijk afsprakenkader wanneer toegangsbewijzen worden ingezet en wanneer deze weer worden ingetrokken.

In aanvulling hierop gaan we in deze reactie graag in op de volgende specifieke punten in het wetsvoorstel:

Ministeriële regelingen:

De overheid heeft de sectoren gekozen op basis van diens oordeel waar de testen de meeste toegevoegde waarde hebben. Deze toegevoegde waarde wordt aanwezig geacht waar doorgaans de maatregelen strenger zijn bij hogere dreigingsniveaus, terwijl alternatieve toegang tot de activiteiten en voorzieningen vaak tekortschiet of afwezig is. Bij lagere regelgeving zal worden bepaald op welk moment, welke (delen) van sectoren (meer) open mogen met behulp van toegangstesten. Op welk moment en exact voor welke voorzieningen testbewijzen zullen worden voorgeschreven, zal afhangen van de actuele omstandigheden, in het bijzonder de epidemiologische situatie, de geldende maatregelen ter bestrijding van de epidemie van covid-19, de effectiviteit van de inzet van testbewijzen en de praktische uitvoerbaarheid ervan, waaronder de beschikbaarheid van testen en testlocaties alsmede de testbereidheid. Uit de toelichting bij het wetsvoorstel maken we op dat de ‘Routekaart coronamaatregelen’ een belangrijk richtsnoer zal zijn voor de inzet van testbewijzen.

We vragen hierbij aandacht voor het feit dat wat de *concrete* toegevoegde waarde van de wet zal zijn alsmede wat mogelijke onvoorziene negatieve effecten zullen zijn, nu nog niet in volle omvang is te beoordelen omdat de uiteindelijke keuzes die gemaakt worden in de *ministeriële regelingen* bepalend zullen zijn voor de praktijk. We hebben er begrip voor dat met ministeriële regelingen flexibel kan worden ingespeeld op de specifieke epidemiologische situatie en overige omstandigheden van het moment. Voor het welslagen en het benodigde draagvlak van deze maatregelen, is van belang dat meegewogen wordt het *benodigde* inzicht vanuit de praktijk in de mogelijke onvoorziene praktische implicaties van die regelingen. Denk hierbij bijvoorbeeld aan praktische inzichten over de effectieve inzet van toegangstesten. In specifieke gevallen kan de inzet van toegangstesten in samenhang met generieke maatregelen (1,5 meter) er de facto nog steeds in resulteren dat een ondernemer niet rendabel kan draaien.

Duidelijkheid

We maken uit het wetsvoorstel op dat in lijn met het advies van de Gezondheidsraad is gekozen voor het kunnen toepassen van toegangstesten bij sport- en jeugdactiviteiten, culturele instellingen, evenementen, restaurants en overige horeca. Uit de toelichting op het wetsvoorstel maken we op dat de opsomming mede omvat locaties waar sprake is van doorstroom van het publiek. Ook maken wij uit de toelichting op dat wordt aangesloten bij de definities van de Routekaart. Hieruit volgt dat onder evenementen in ieder geval² worden begrepen: (1) eendaagse- of meerdaagse evenementen en (2) de reguliere exploitatie van

² De omschrijving van ‘evenementen’ in de Routekaart betreft een niet-limitatieve opsomming van voorbeelden.

instellingen zoals bijv. bioscopen, theaters, concertzalen, podia, bowlinghallen, casino's, arcadehallen en speelhallen.

We bepleiten om de definitieve kwalificatie te maken op basis van de activiteit of de voorziening en niet op basis van bijvoorbeeld de SBI-code. Immers de activiteiten of voorzieningen zoals opgesomd in de wet kunnen deelactiviteiten of -voorzieningen betreffen terwijl de SBI-code alleen toeziet op de hoofdtypering, bijvoorbeeld attractiepark.

Voor veel bedrijven geldt namelijk dat het niet direct duidelijk is of zij onder de activiteiten of voorzieningen als bedoeld in de wettekst vallen. Zo is het bijvoorbeeld onvoldoende duidelijk dat een pretpark onder de categorie doorstroomlocaties valt. Alsook is onduidelijk waar georganiseerde zeilkampen, schoolkampen en kinder- en jeugdactiviteiten op vakantieparken onder vallen. En is het onduidelijk of zakelijke congressen onder evenementen geschaard worden. Ook het begrip horeca is breed. Alsook de categorie sport- en jeugdactiviteiten, vallen daar zowel binnen- als buitenactiviteiten onder?

Zoals gezegd maken we uit de toelichting op, dat het wetsvoorstel niet alleen toeziet op gesloten sectoren maar juist ook op activiteiten en voorzieningen die nu onderhevig zijn aan strenge beperkende maatregelen (bijvoorbeeld beperkt aantal deelnemers). Het gaat omzins hier om activiteiten en voorzieningen die de facto gesloten zijn omdat opengaan onder de zware beperkende maatregelen niet rendabel is. Denk hierbij aan groepsaccommodaties en klimbossen. We willen het belang en de noodzaak benadrukken van het kunnen toepassen van toegangstesten bij deze activiteiten en voorzieningen, mede gezien de ervaringen die is opgedaan met de Fieldlabs.

Daarnaast willen we uw aandacht vragen om ervoor te waken dat de toegangstesten ingezet zouden moeten worden voor delen van een bedrijf die thans onder de huidige maatregelen al geopend zijn. Met andere woorden het toepassen van toegangstesten om het gesloten deel van het bedrijf te openen (denk aan het horeca deel) moet niet eveneens uitstrekken tot toegang tot bijvoorbeeld het gehele park of vereniging.

Ook willen we uw aandacht vragen voor de inzet van gedecentraliseerde laagdrempelige testlocaties om ervoor te zorgen dat het doel van de inzet van toegangsbewijzen niet wordt behaald wegens praktische hindernissen.

Applicaties CoronaCheck en CoronaCheck Scanner

We onderschrijven dat testbewijzen zowel op digitale manier als op niet digitale manier (op papier) kunnen worden verstrekt. We zetten echter onze vraagtekens bij het *uitsluitend* voorschrijven door de overheid van de applicatie CoronaCheck en de CoronaCheck Scanner.

In de memorie van toelichting staat dat alleen de applicaties CoronaCheck en CoronaCheck Scanner mogen worden gebruikt om langs digitale weg te voldoen aan de verplichting tot het tonen van een testbewijs. We willen hierbij graag aandacht vragen voor het kunnen inzetten van (bestaande) alternatieve applicaties en scanners om testbewijzen te tonen en te controleren. We willen hierbij vragen om koppelvlakken (APIs) beschikbaar te maken met behulp waarvan de output zoals gegenereerd met behulp van overheidssystemen mede gebruikt kan worden door bestaande presentatie- en uitleesapparatuur die al aanwezig is in de markt (dan wel ontwikkeld wordt). Denk hierbij aan bestaande ticketscanners. Daarbij willen

we opmerken dat de verplichting om uitsluitend de CoronaCheck applicatie en de CoronaCheck Scanner te mogen gebruiken, alle innoverende partijen die in de afgelopen maanden in Fieldlabs aan oplossingen hebben gewerkt, volledig buiten spel zet. Dat kan niet de bedoeling zijn.

Net als dat de mogelijkheid onderzocht wordt om een testbewijs op te nemen in een microprocessorchip die contactloos uitgelezen kan worden met Near Field Communication (NFC), zijn wij van mening dat het aanbieden van koppelvlakken opdat alternatieve (bestaande en nog te ontwikkelen) applicaties en scanners kunnen worden ingezet, nader onderzocht moeten worden. Het zou mogelijk moeten zijn dat later ook alternatieve applicaties en scanners kunnen worden ingezet.

Kosten en inspanning organisaties

We lezen in de memorie van toelichting op de wet (p. 19) dat in ieder geval tot en met april 2021 de kosten volledig zullen worden gedragen door de Rijksoverheid. Tevens lezen wij dat in principe daarna de kosten van de testcapaciteit voor de niet-essentiële voorzieningen op basis van het profijtbeginsel deels worden toegerekend aan de (deel)sectoren waar testbewijzen worden ingezet. Waarbij als voorwaarde wordt gesteld dat het toepassen van het profijtbeginsel wel goed uitvoerbaar dient te zijn voor de aanbieder van de testcapaciteit. Ook lezen wij hierin terug dat de uitvoerbaarheid nader wordt onderzocht en de uitkomsten van dit onderzoek uiterlijk eind april 2021 bekend zullen zijn.

Wij zijn van mening dat het vreemd is om een (genoemd kort) tijdspad op te nemen omdat deze afhankelijk is van diverse factoren, zoals de voortgang van vaccinaties. Daarenboven zijn wij van oordeel dat het profijtbeginsel niet passend is en wel om de volgende 7 redenen:

1. *Asymptotisch testen helpt in de virusbestrijding.* Testen op mensen zonder klachten haalt mensen die besmettelijk zijn (veelal zonder het zelf te weten) uit het maatschappelijke verkeer. Juist deze mensen geven het virus door. Verlaging van de virusincidentie is een evident maatschappelijk belang. Het leidt bovendien tot minder kosten in de zorg.
2. *Heropening van activiteiten is goed voor de mentale gesteldheid van Nederland(ers).* Heropening d.m.v. testen maakt activiteiten eerder en meer mogelijk die nu aan de bevolking worden onthouden. Dit voorziet per definitie in een maatschappelijke behoefte. Te veel mensen dreigen er onder een lange lockdown mentaal aan onder door te gaan. Het vragen van een prijs voor testen aan ondernemer of burger zal heropening minder aantrekkelijk maken en de toegang (zeker voor mensen met een smallere beurs) belemmeren.
3. *Versnelde heropening door asymptomatisch testen heeft een evident economisch belang.* Structureel verlies aan werk en inkomen van bedrijvigheid dat inmiddels al zijn reserves al heeft benut, wordt voorkomen. Eerder gegeven steun is dan achteraf niet zinloos geweest. Versneld heropenen zorgt bovendien voor minder beroep op het steunpakket en minder economische krimp. Het vragen van een prijs voor testen aan ondernemer of burger zal heropening minder aantrekkelijk maken en de toegang (zeker voor mensen met een smallere beurs) belemmeren.
4. *Prijverschil tussen de verschillende testen zorgt voor ongelijke behandeling.* Er komt één testbewijs dat in alle sporen kan worden verkregen. In spoor 1 (GGD) betalen mensen niets. Bij prijsverschil met de andere sporen zal deze “gratis”

testcapaciteit het eerste worden benut en het testen van mensen met klachten verdringen. Bovendien is die capaciteit niet oneindig. Mensen die aangewezen zijn op de testcapaciteit in spoor 2 worden dan oneerlijk behandeld ten opzichte van de gelukkigen die zich laten testen in spoor 1.

5. *Eigen bijdrage aan testen: ongelijkheid met gevaccineerde of eerder positief geteste mensen.*
Voor de laatste 2 groepen ligt het immers in de rede dat zij een vrijstelling tot testen krijgen bij voldoende hoge steriliserende immuniteit (des te hoger, des te minder besmettelijk).
6. *Als de publieke bijdrage in de tijd wordt afgeschaald, ontstaat er ongelijke behandeling tussen (bezoekers aan) activiteiten die eerder of later opengaan.*
Indien de publieke bijdrage voor testen in spoor 2 in de tijd wordt afgeschaald ontstaat niet alleen tussen mensen ongelijke behandeling maar ook tussen activiteiten. Jongeren betalen dan straks voor festivals een hogere eigen bijdrage dan ouderen op korte termijn voor theaterbezoek. Daarmee worden “laatcyclische” groepen én activiteiten benadeeld. De ‘laatcyclische’ activiteiten zijn ook nog eens de sectoren die het zwaarst getroffen zijn door de corona-maatregelen.
7. *De opening van activiteiten wordt praktisch, uitvoeringstechnisch gecompliceerd – en dus vertraagd - wanneer een eigen bijdrage wordt gevraagd.* Indien aan een individu een eigen bijdrage moet worden gevraagd voor de test, omdat de publieke bijdrage niet kostendekkend is, moet separaat betalingsverkeer worden georganiseerd. Indien verrekening moet plaatsvinden met de organisaties van activiteiten moet op basis van bezoekers- en personeelsaantallen worden gefactureerd. Deze moeten worden gecorrigeerd voor gevaccineerden en via spoor 1 geteste mensen. Bezoekers c.a. dienen dan bij de organisatie van een activiteit aan te geven langs welk spoor zij het testbewijs hebben verkregen (dan wel moeten er meerdere “spoor-specifieke” testbewijzen komen). Dit is uitvoeringstechnisch niet alleen complex maar ook vertragend.

Wij verzoeken u bij de verdere vormgeving van de *Tijdelijke wet testbewijzen covid-19* met bovenstaande opmerkingen rekening te houden.

Hoogachtend,

Mrs. Mr I.M. Tempelman
E-mail: tempelman@vnoncw-mkb.nl
Telefoon (mobiel): 06 12462344